BEELDVORMENDE AVOND

Beleid duurzame opwek Meierijstad

16 maart 2023
Roel Wouters

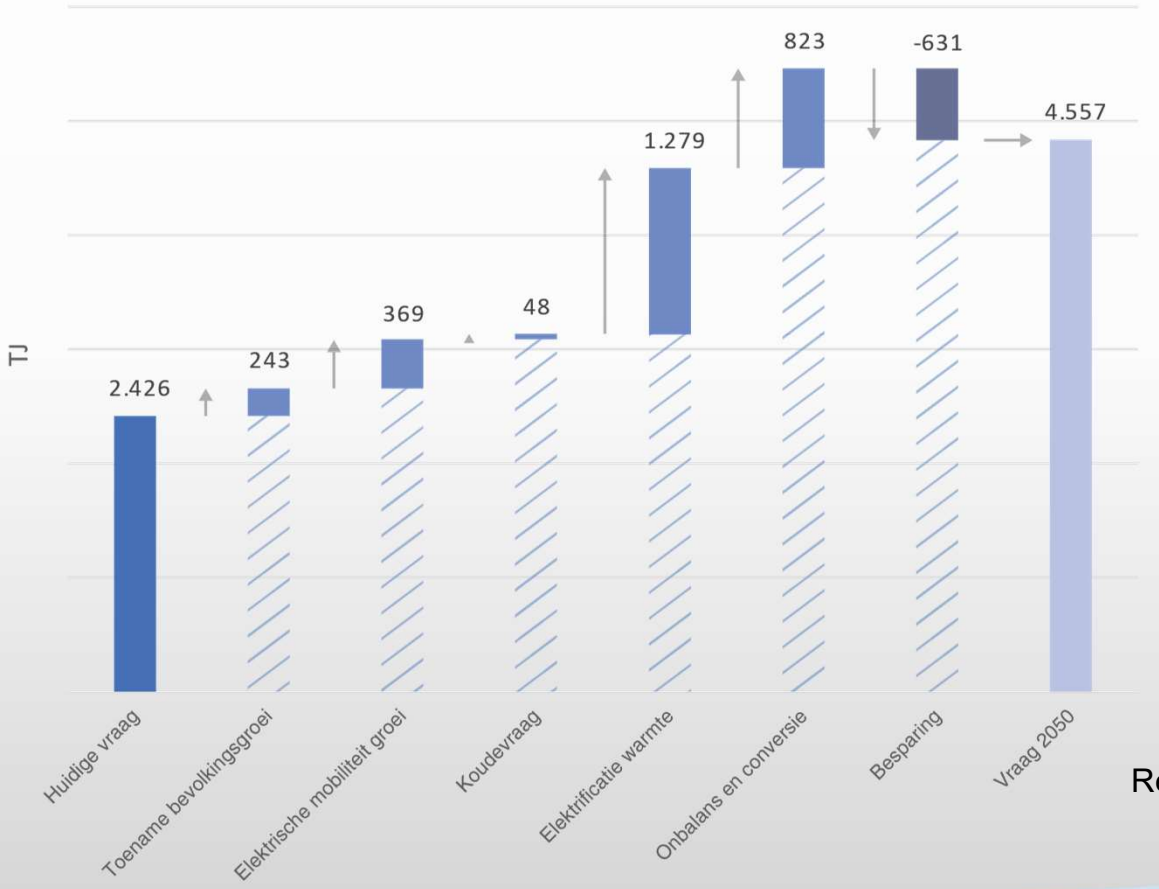
PROGRAMMA

19:35u	Energieopgave van Meierijstad
	Mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie
	Participatie
	Belangrijkste onderdelen uit het beleid
	Vervolgstappen/onderzoeken

ENERGIEOPGAVE MEIERIJSTAD

Waar staan we nu?

HOE IS DE ELEKTRICITEITSVRAAG IN 2050 OPGEBOUWD?

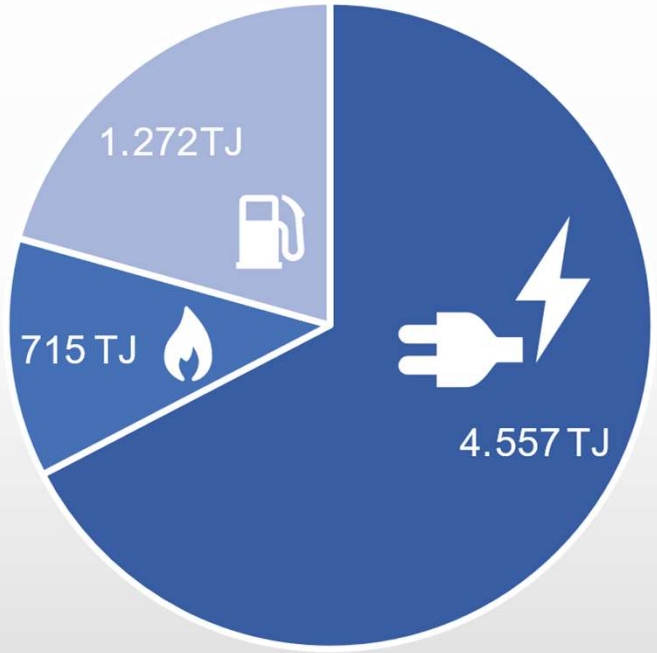

Rekening gehouden met restvraag zie volgende slide!

HOE IS DE ENERGIEVRAAG IN 2050 OPGEBOUWD?

MEIERIJSTAD

Bijv. groen gas

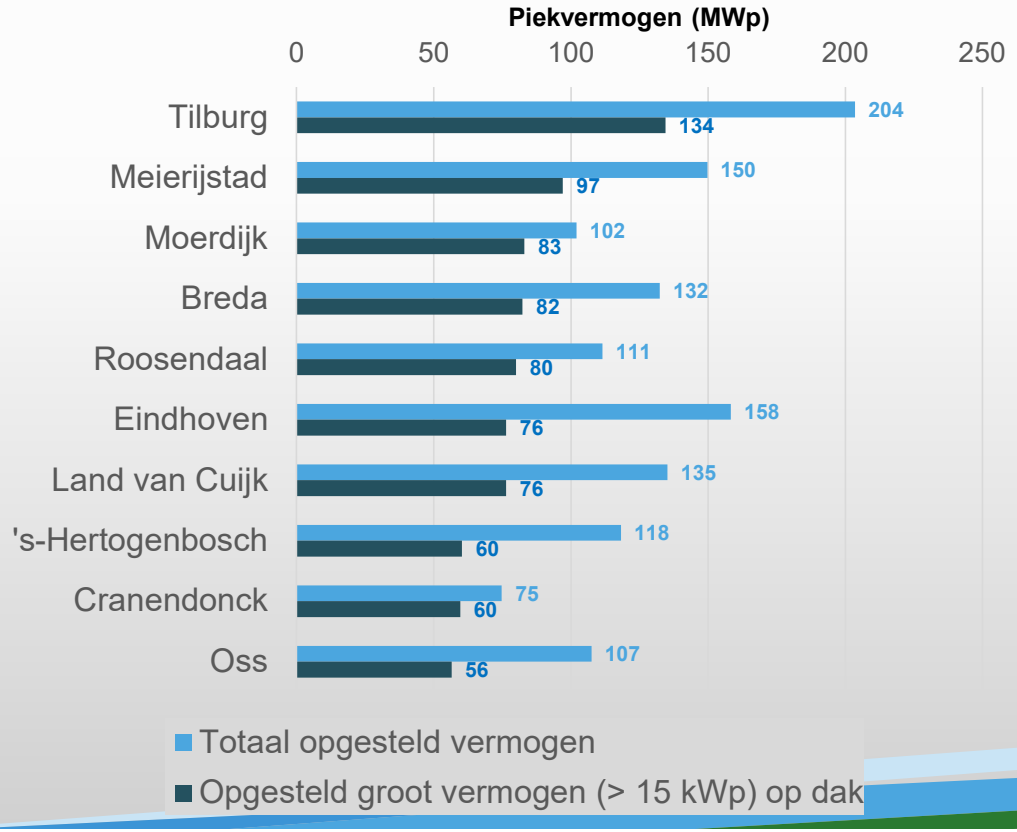
■ Elektriciteit ■ Warmte (restv raag) ■ Brandstof verkeer

Elektriciteitsvraag in 2050 is **4.557 TJ**

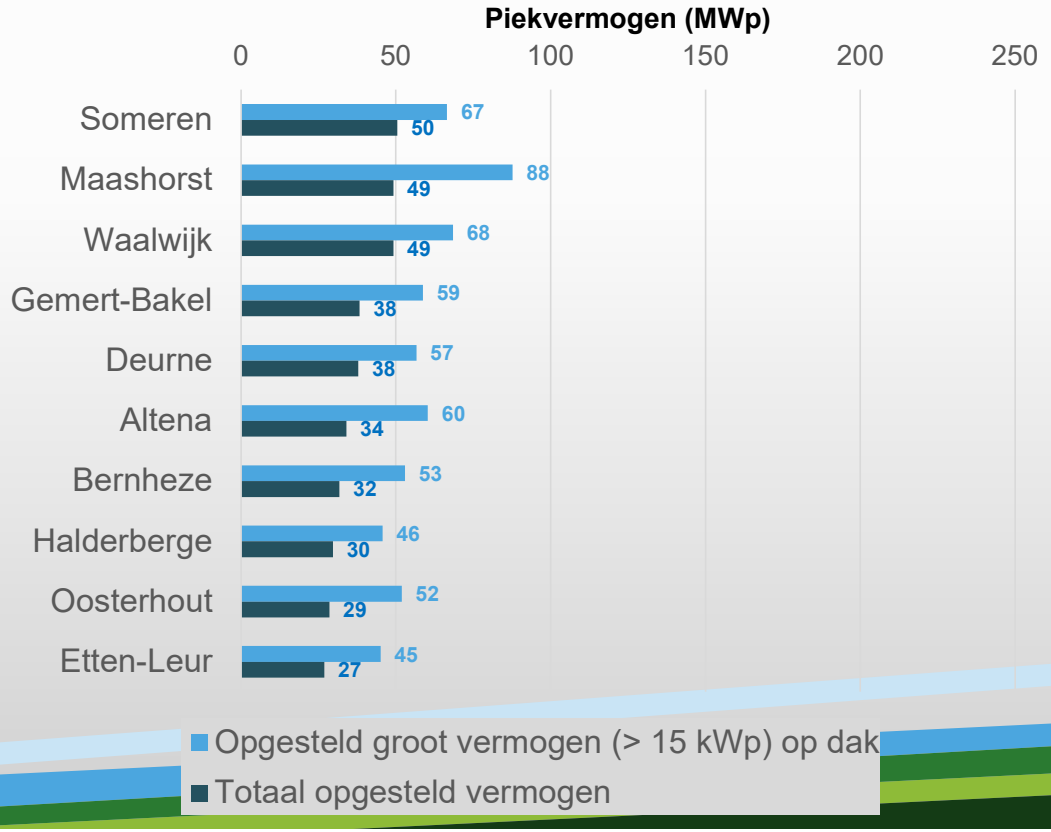
OPGESTELD VERMOGEN ZON OP DAK (Q2, 2022)

TOP 20 GEMEENTES IN NOORD-BRABANT

Top 1-10

Top 11-20

DOELEN ENERGIEOPGAVE

Waar komt de energieopgave vandaan?

WAAR KOMT DE ENERGIEOPGAVE VANDAAN?

- Klimaatakkoord Parijs & Landelijk
  - Landelijke opgave opwek op land 35 TWh 2030
  - Landelijke opgave opwek op zee 49 TWh
- Lokaal beleid
  - Gemeenteraad: CO2 neutraal 2050 op eigen grondgebied
- Regionale Energie Strategie (RES) opgave 2030
  - +/- 15 – 20% van totaal opgave 2050 in 1/3^{e} v.d. tijd

Nieuw beleid kan altijd vanuit Europa of hogere overheden opgelegd worden.

C02 NEUTRAAL OP EIGEN GRONDGEBIED

- Aan welke knoppen kun je hiervoor draaien?
  - Besparingsopgave & Energiemix
    - Zon op dak max. 30 – 35% van de totale opgave 2050.

- Voor opwek is beleid nodig, ook als het (nog) niet uitgevoerd gaat worden
  - Keuzes om 2050 te halen
  - Zonneparkenbeleid herijking (vastgesteld 2020)
  - Zon op dak extra stimuleren, op welke manier?
  - Windmolenbeleid (op pauze)
  - Monovergisting
  - Mogelijke andere opwekvormen?

WAAROM AL AAN DE SLAG MET ZON OP LAND

- Zonneladder:
  - Zonnepanelen op daken/gevels van gebouwen
  - Zonnepanelen op onbenutte terreinen in bebouwd gebied
  - Zonnepanelen in landelijk gebied
    - Met de voorkeur voor functiecombinaties

  - Provinciale verordening: “De zonneladder geeft geen sturing aan de volgtijdelijkheid van de realisatie zonprojecten. Zo betekent het niet dat eerst alle voor zonnepanelen geschikte daken vol moeten liggen, voordat er zonneparken gerealiseerd mogen worden.”

  - Als gemeente moet je aantonen dat je het niet gaat redden met de eerste voorkeuren. Als dat niet lukt dan kun je al starten met zon in landelijk gebied

(ON)MOGELIJKHEDEN OPWEK DUURZAME ENERGIE

- Biogas
- Windmolens
- Zonnepanelen op daken
- Zonneparken op land
- Batterijopslag
- Waterstof
- Mogelijke nieuwe technieken

PARTICIPATIE

Het proces wat is gelopen, en de invloed van inwoners op het beleidskader

MEEDENKEN OVER HET BELEID

- Thematafels
  - Meedenkgroep waarvoor iedereen die wilde zich kon aanmelden
- (Digitale) bijeenkomsten
- Weekmarkten
- Online vragenlijst

2023:

- Design challenge
- Inwonerspanel
- Reflectiegroepen (voortzetting thematafels)
- Digitale bijeenkomst

POSITIEVE REACTIES

- Reflectiegroepen: constructieve gesprekken, nieuwe inzichten

- Design challenge: vrij denken, jongeren enthousiast om mee te denken

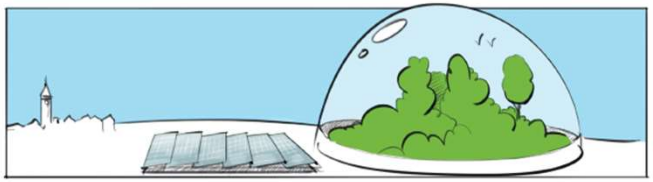
- Inwonerspanel: bevestiging van eerder opgehaalde inzichten, nieuwe gezichten & positieve reacties op participatie werkwijze gemeente

UITGANGSPUNTEN ZON OP LAND, BEKEKEN VANUIT JONG MEIERIJSTAD

1. NATUUR BEHOUDEN

Kom niet aan de natuur. Zonder bijen en bomen heb je ook niks aan duurzame energie.

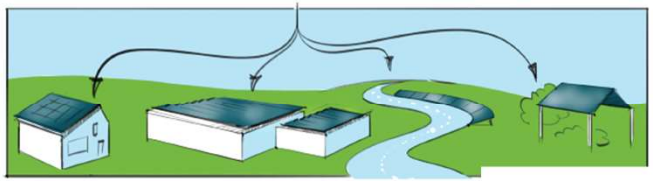
Het behouden van de "natuur" staat op 1. Als het echt niet anders kan, mag, bij hoge uitzondering de natuur tijdelijk geschaad worden, maar dan met de garantie dat daar nieuwe natuurgebieden voor terugkomen. Tip: Zonnepanelen plaatsen is ook 'redden van de natuur'. Doe het liever in één keer goed, dan nu met een halve oplossingen komen.

2. MEERVOUDIG RUIMTEGEBRUIK

Er is te veel schaarste om land enkel en alleen voor zonneparken te gebruiken.

We hebben ook ruimte nodig voor meer woningen, goede infrastructuur, gezonde landbouw en het verbeteren van de biodiversiteit. Daarom moeten zonneparken zoveel mogelijk worden gecombineerd met andere functies.

3. FOCUS OP INFRASTRUCTUUR

Combineer in eerste instantie zoveel mogelijk met infrastructuur.

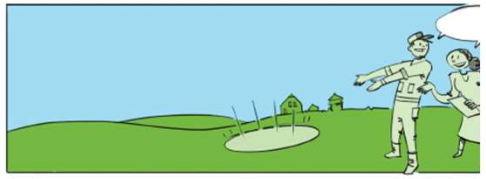
Het behouden van aantrekkelijk uitzicht is belangrijk voor veel bewoners. Kies er daarom voor zonneparken zoveel mogelijk daar te leggen waar het al "lelijk" is. Het gaat hierbij om het combineren van zonnepanelen met wegen, bermen en kanalen. De jongeren adviseerden ook slim gebruik te maken van bedrijven- en parkeerterreinen en noemden ook de overkapping van wegen met zonnepanelen als een oplossing.

4. AGRARISCH GEBIED IN GOED OVERLEG

Als combineren kan, dan: doen! Zo niet, maak goede huurafspraken

Landbouwgrond biedt zeker kansen in de combinatie van landbouw en energieopwekking. Zonnepanelen kunnen goed gecombineerd worden met dieren of tuinbouw. Huur de grond die vrijkomt door het verkleinen van de veestapel. Of koop 'm als gemeente aan, al dan niet met terugkoopregeling. Ga in overleg met de boer van wie de grond is. En houd oog voor het welzijn van de dieren.

5. GEMEENTE BEHOUDT REGIE

Zorg voor goede samenwerking tussen projectontwikkelaars en gemeente.

Het is belangrijk om projectontwikkelaars kansen te bieden voor innovatie. Biedt daarvoor ruimte, maar neem als gemeente ook de regie. Met name als het gaat om de keuze van de locaties, het bewaken van afspraken zoals dubbel ruimtegebruik, participatie met omwonenden en het, na een aantal jaren, weer in oorspronkelijke staat herstellen van de gronden.

6. GOEDE COMMUNICATIE

Deel regelmatig wat er allemaal al aan verduurzaming wordt gedaan

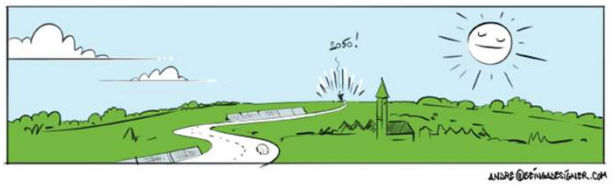
Maak helder wat de uitdaging is waar we samen voor staan en maak zichtbaar wat er allemaal al is gedaan. Denk bijvoorbeeld aan het bewust maken van bewoners over hoeveel zonnepanelen er in de gemeente al liggen op daken of over de noodzaak dat zon op land echt nodig is om de doelen te behalen. En maak het niet mooier dan het is: zonneparken zul je echt wel in het landschap zien liggen. Tip: benut zo'n zonnepark ook voor educatieve doeleinden. Met bijv. informatieborden en een educatiecentrum.

7. START NU VOOR HET TE LAAT IS

Begin nú om in 2050 echt klimaatneutraal te zijn en pik technologische ontwikkelingen slim mee

Om te zorgen dat je in 2050 energie-neutraal bent door opwekking op eigen grondgebied is het slim direct te beginnen. Wacht niet op "nog betere" techniek in de toekomst, maar benut goed wat oplossingen je nu al te bieden hebben. Alleen als je kansen op korte termijn voorziet mag je soms even wachten, bijvoorbeeld als het gaat om ontwikkelingen met batterijopslag of het verzwaren van het elektriciteitsnet. Maar voorkom dat van uitstel afstel komt: die tijd hebben we niet!

WAT NEMEN WE MEE?

- Meer regie op ontwikkelingen
  - Blijf open communiceren (compleet en concreet)
  - Voorkom schijnparticipatie
- Lokaal moet niet alleen de lasten dragen, maar ook zoveel mogelijk de lusten krijgen
  - Brede groep moet mee kunnen praten maar let op de direct omwonenden
- Gemeente mag ook financieel risico lopen

Vragen ?

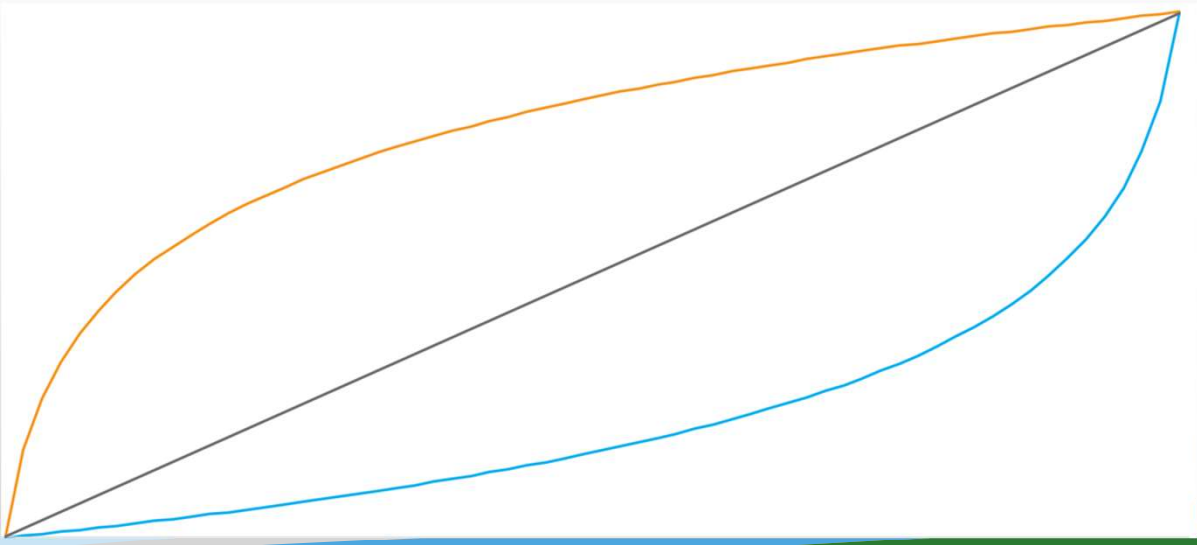
BELEID DUURZAME ENERGIE OPWEK

De belangrijkste onderdelen

HOE (SNEL) WILLEN WE DIT AANPAKKEN?

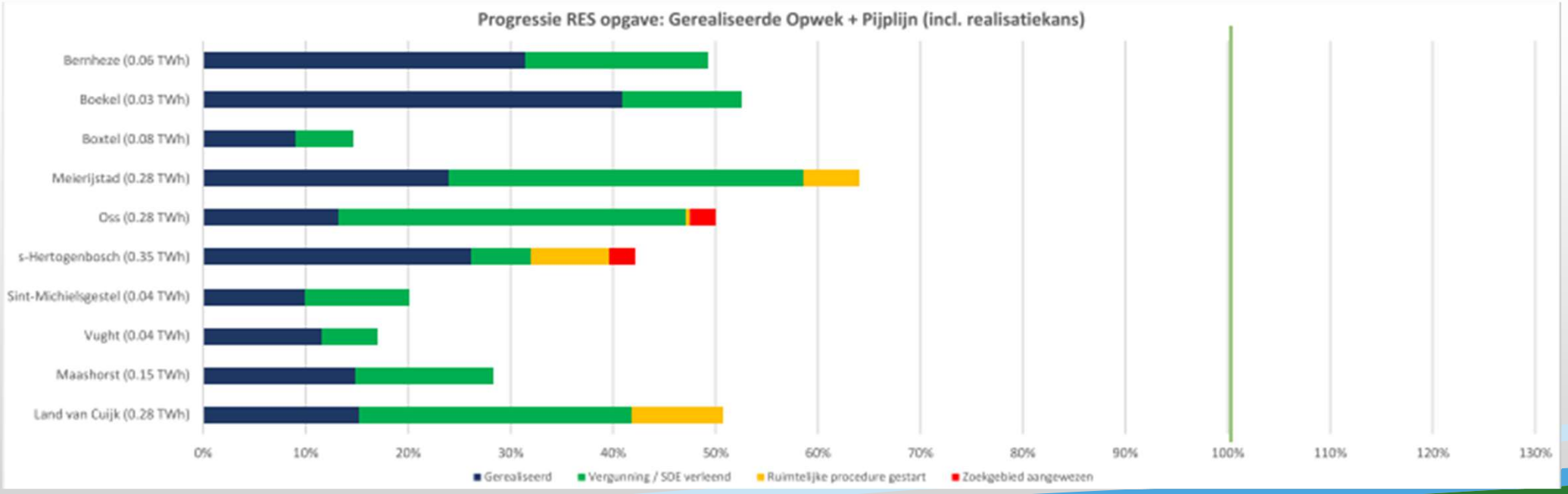
- Geen afspraken gemaakt in vorige beleid
  - Doel -> 2050
  - 2020/2021 2x 50 ha. zon uitvragen
  - Activiteiten & tempo 2022 t/m 2050 onbekend

  - Voorstel richting 2030:
    - Lineair
      - Ervaring is hoge uitval
      - Druk op uitbreiding net incl zon op dak
      - Realisatiegraad loopt achter voor RES doel

STAND VAN ZAKEN RES OPGAVE

- NPRES verwacht vergunningverlening per 2025
- Met lineair scenario uitvraag naar 2030 neem je al voorschot op periode 2030-2040

HOE (SNEL) WILLEN WE DIT AANPAKKEN?

AANPAK T/M 2030

Zon op dak (groot)

+/- 70 ha netto additioneel

- 8% van 2050 opgave
- 17% van de totale zon op dak opgave

Zon grondgebonden

+/- 140 ha bruto additioneel

- 9,4% van 2050 opgave
- 20% totaal opgave grondgebonden zon

Wind Veghel

4 windturbines, niet additioneel moeten enkel gerealiseerd worden

- 3,3% van 2050 opgave

Totaal

Op dit moment reeds 8,3% van 2050 opgave gerealiseerd.

Met dit scenario sta je in 2030 maximaal op 29% van de totale behoefte voor 2050 voor elektriciteit.

In dit tempo zijn we tot en met 2050 bezig om aan onze eigen elektriciteitsbehoefte te werken

Vragen ?

VERSCHILLENDE UITVRAAG; ZELFDE PROCES

2 mogelijkheden

- Op basis van tranches
  - Schaarste in uitvraag zorgt voor hogere kwaliteit in markt
  - Veelvoud van aanvragen ineens ipv verspreid over de tijd, toetsing beter mogelijk
- Op basis van goede initiatieven
  - Lokaal
  - Innovatief
  - Dubbel ruimtegebruik
  - Flexibiliteit in bestaande ontwikkelingen in andere beleidsdomeinen

- Met dezelfde randvoorwaarden

UITVRAGEN VIA TRANCHE & MEER REGIE

- 50% via tranche (25% in 2024 en 25% in 2026)
  - Tranche 2024 met nadruk op ontlasting van netwerk
  - Bekijken of tranche 2026 op basis van restgronden plaats kan vinden
- 50% regie vanuit de gemeente
  - Apart innovatiespoor waarbij zon secundair is
    - voor bijvoorbeeld zon boven zacht fruit
- Niet gebruikte ha's vervallen binnen huidig beleid. In nieuw beleid mogelijkheid tot hernieuwd uitvragen op later moment.
- In 2025 tussentijdse evaluatie

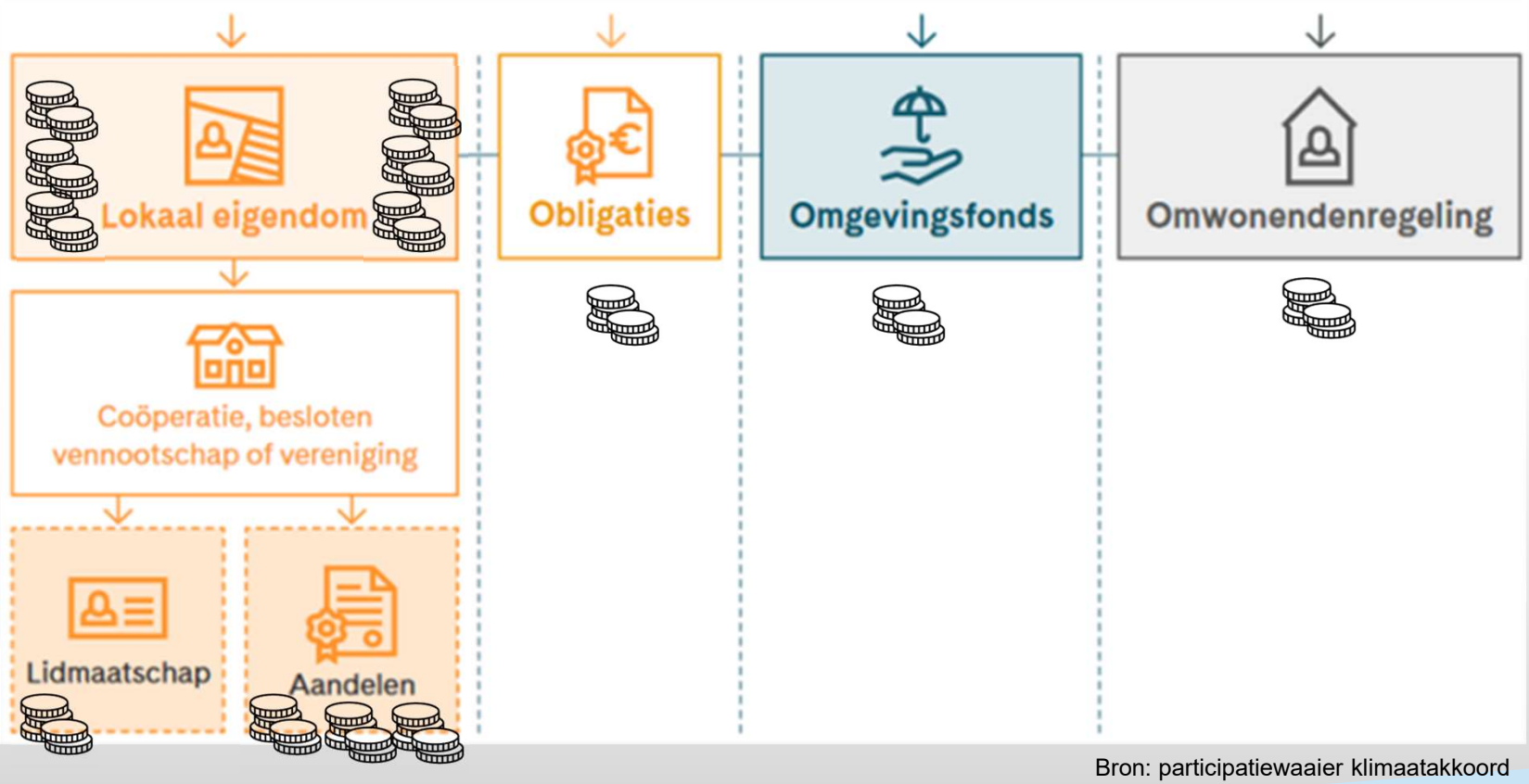
HET PROCES

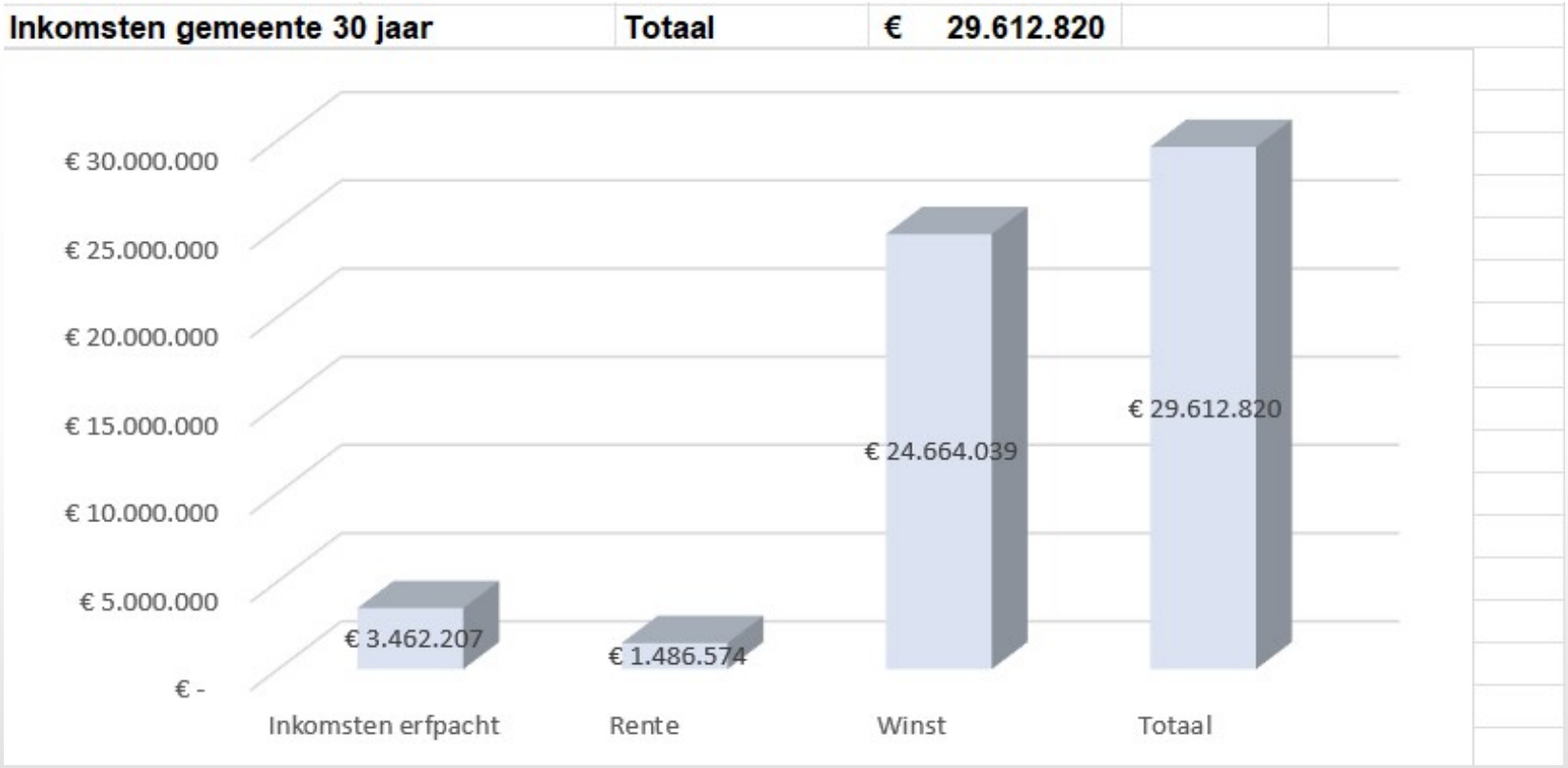
Omgevingsdialoog = verantwoordelijkheid initiatiefnemer
Aan start van proces uitleg van gemeente over totale proces, wel meer zichtbaarheid gemeente in omgevingsdialoog

Vragen ?

WAAROM RENDEERT LOKAAL EIGENDOM NU NIET VOLDOENDE?

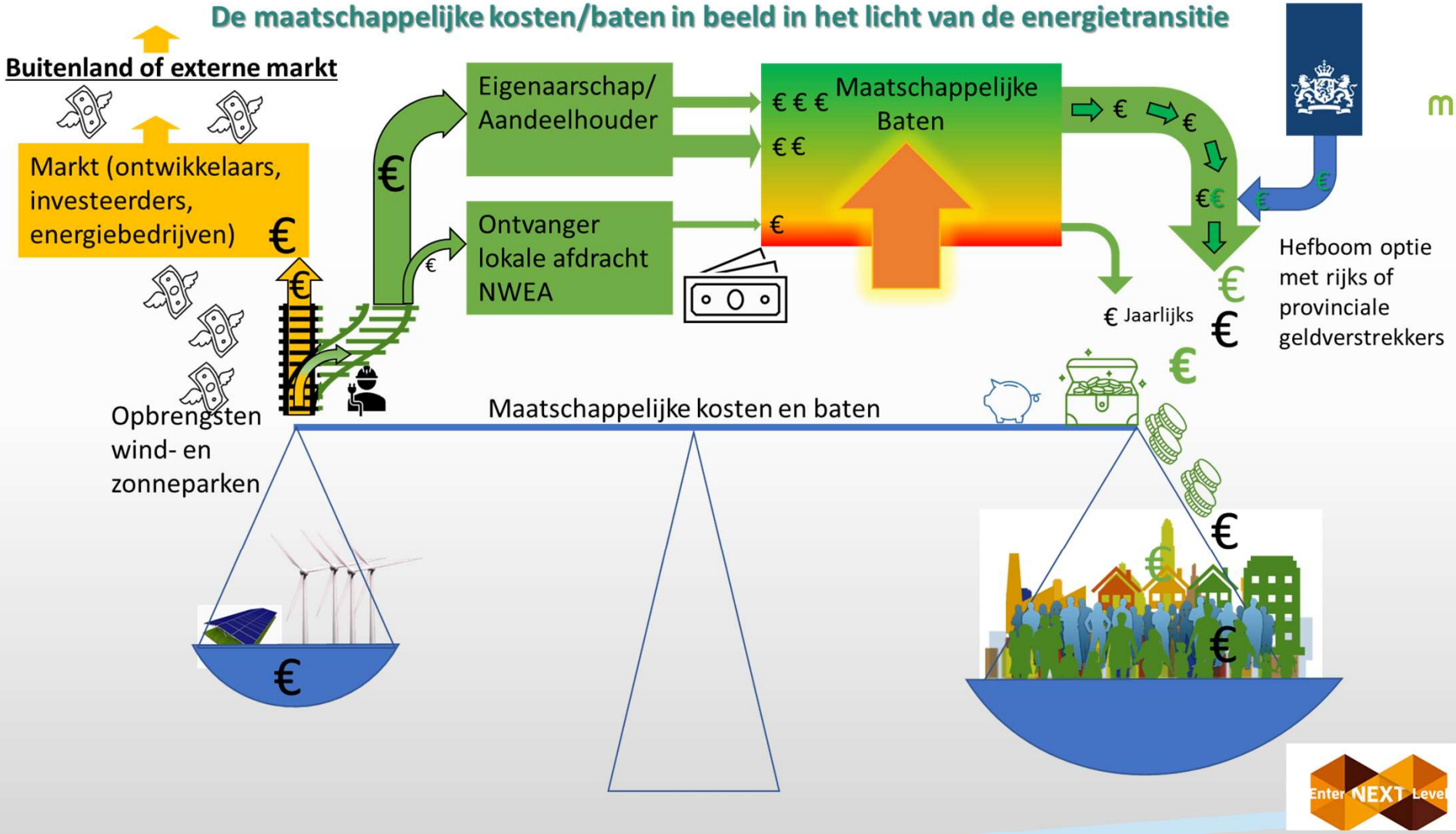

Bron: participatiewaaier klimaatakkoord

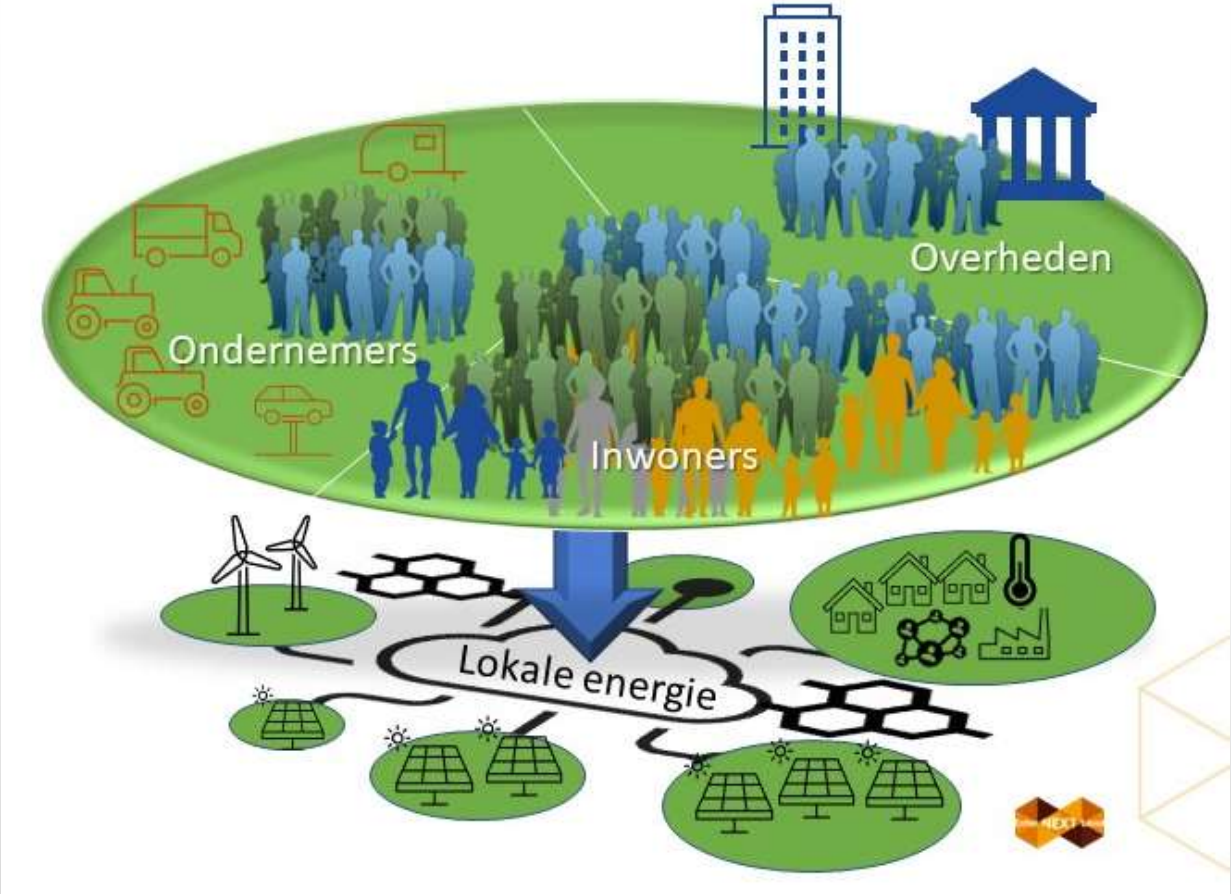

*Levensduur park

De maatschappelijke kosten/baten in beeld in het licht van de energietransitie

NIEUW MODEL VAN INVESTERINGEN

Vragen ?

OMVANG VAN ZONNEPARKEN

- Optie 1 lijkt grootschalig vanuit landschap niet gewenst
- Optie 2 voorstelbaar vanuit huidige ontwikkelaarsbehoefte/SDE
- Optie 3 nader onderzoek naar hoeveelheden & realiseerbaarheid

1,5 x 85 ha

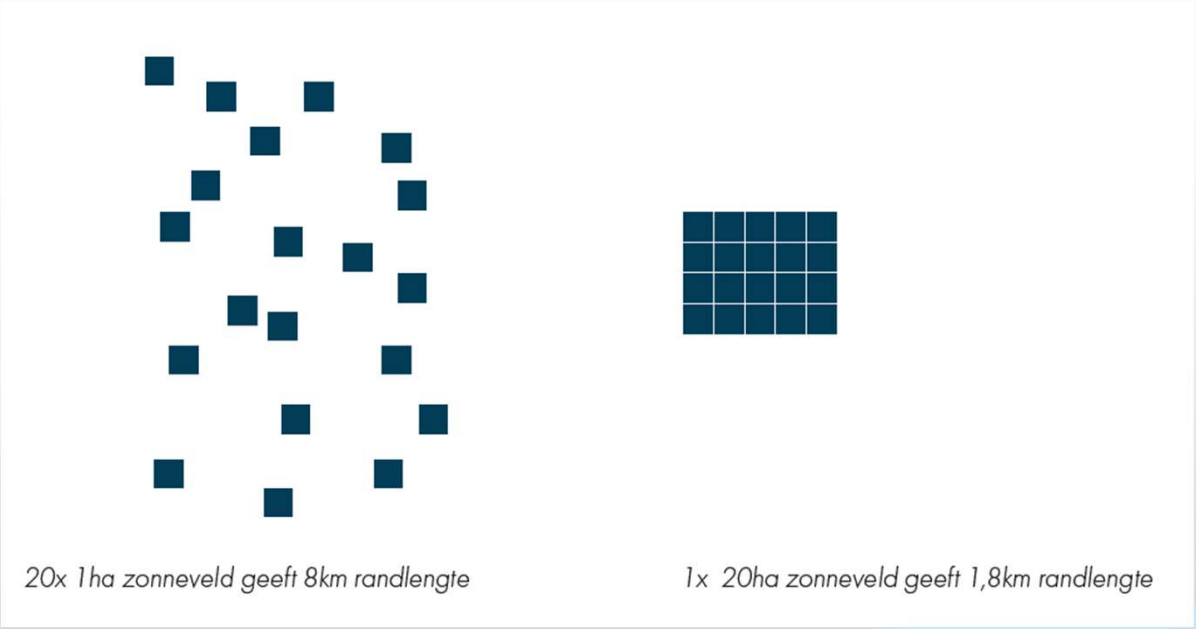
9 x 15 ha

53x 2,5 ha

WAAR EN HOE?

- We wijzen geen gebieden aan in dit beleid
  - Ruimtelijke puzzel wordt gemaakt in de omgevingsvisie
- Concentratie of spreiden?

20x 1ha zonneveld geeft 8km randlengte

1x 20ha zonneveld geeft 1,8km randlengte

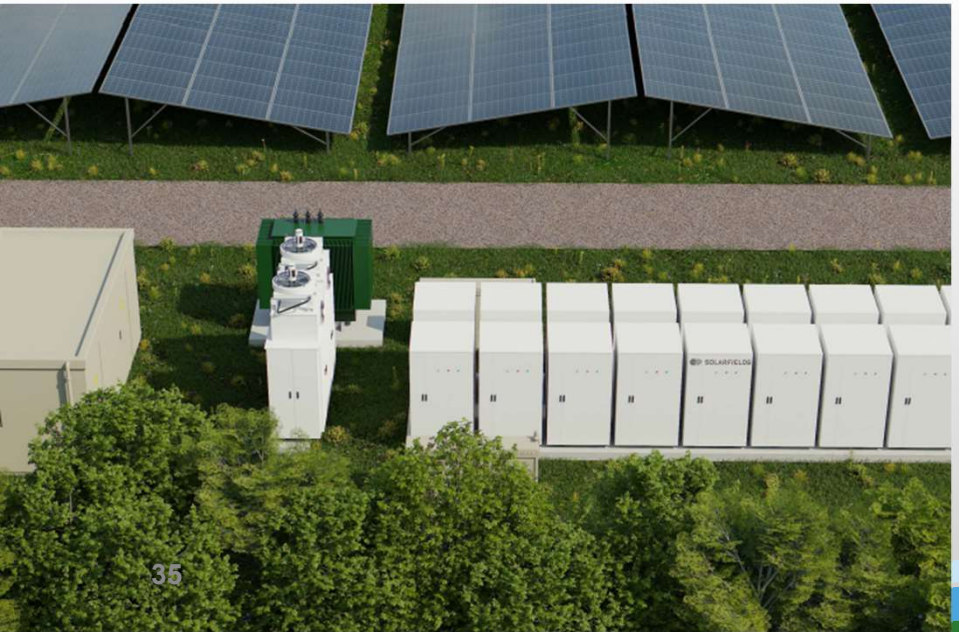
DUBBEL RUIMTEGEBRUIK EN MEERWAARDE

- Meerwaarde is ~~gewenst~~ → meerwaarde is vereist
- Kwaliteit staat voorop
- Maatwerk per locatie
- X-factor: initiatiefnemers uitdagen

Bron: Solarfields

AANVULLENDE VOORWAARDEN

- Geen extra capaciteitsvraag van het net
- Duurzaam materiaal gebruik → circulariteit
- Rekening houden met andere toekomstige ontwikkelingen

BETREKKEN VAN INWONERS

- Terugkoppeling: meer betrokkenheid van inwoners

- Nieuwe beleid gaat er voor zorgen dat dit gaat gebeuren
  - Let op: Uiteindelijk neemt u als gemeenteraad het besluit wat er wel/niet gaat gebeuren.

VERVOLGONDERZOEKEN & STAPPEN NA BESLUITVORMING

- Ruimtelijke puzzel in toekomstvisie
- Investeringsplatform
- Reststroken/Zon bij parkeren/Monovergisting
- Uitwerken eerstvolgende tranche onder door raad gestelde voorwaarden
- Verruimen mogelijkheden voor zon op land eigen gebruik, eigen grond (particulier)

Vragen ?

MEIERIJSTAD